Ankenævnet for Forsikring

Den 21. januar 2015 blev i sag nr. 85666:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er tandlæge, er omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning med to policer i PFA Pension. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning i anledning af et anmeldt midlertidigt erhvervsevnetab.

Selskabet har i første række afvist dækning med henvisning til, at klageren ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på mindst halvdelen fra det tidspunkt, hvor hun har et indtægtstab på mindst halvdelen. I anden række har selskabet henvist til, at erhvervsevnen først er nedsat i dækningsberettigende grad fra den 10/12 2012, hvor hun ikke længere har krav på halv løn eller mere. I tredje række har selskabet henvist til, at kravet først kan gælde fra 10/12 2012 og frem til medio marts 2013, hvor hendes arbejdstid stiger til 18 timer om ugen.

Police …701 giver ifølge selskabets svar til nævnet af 10/2014 ret til fuld præmiefritagelse ved en erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen.

Police …703 giver ret til fulde invalideydelser og præmiefritagelse ved en erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen - ligeledes ifølge selskabets oplysninger til nævnet i brev af 10/2 2014.

Der gælder en karenstid på 3 måneder.

Af skadestueanamnese af 30/1 2012 fremgår bl.a.:

"Som fører af bil, ramt af anden personbil bagfra. Ramt x 2, da den anden bil også bliver ramt af tredje bil bagfra. Rammes med en hastighed på ca. 40-50 km/t. Den tredje bil er 'stukket' af efter uheldet.
Patienten har ikke været bevidstløs, ikke hovedpine, kan huske hele hændelsen. Klager over kvalme og svimmelhed. Ikke haft opkastning. Ingen neurologiske fokale sympt.
Desuden klager pt. over lette nakkesmerter, men ikke værre end vanligt.
Læge fra akutlægebilen har undersøgt pt. på stedet og frikendt nakkeskade.

Objektivt
Vågen og klar. Varm og tør. Pæne farver. Fri respiration. Orienteret i tid, sted og egne data. Svarer relevant. Virker lettere chokeret. Øjne: Runde, egale pupiller, reagerer naturligt for lys. Frie øjenbevægelser.
Columna: Gennempalp., ingen ømhed sv.t. processus spinosi, ingen ossøs bankeømhed. Ingen rotationsømhed i nakken. Kompressionstest neg. Fri bevægelighed i hele columna.
Ekstremiteter: Fri bevægelighed. Norm. neurovask. forhold. Grov neurologisk US: i.a.

Behandling og plan
Pt. kan hjemsendes, da hun kun har commotio sympt. af lettere grad, samt da der er god obs. mulighed i hjemmet.
Ved tegn på hjernerystelse hovedpine, svimmelhed, opkastninger, ændret bevidsthed, da henvendelse til skadestuen.
Ved fortsatte gener eller forværring, da henvendelse til egen læge. Mod smerter kan benyttes tabl. Panodil 1 g x 4 evt. i kombination med tabt. Ipren á 200 mg, 2 tabl., max. x 3 dgl."

Af statusattest udfærdiget af speciallæge i neurologi den 29/5 2012 fremgår bl.a.:

"Der er sket en fremgang siden jeg så pt. første gang den 07.03.12. Hovedpinen er blevet mindre og pt. besøger sit arbejde med jævne mellemrum. Hun vil meget gerne i arbejde snarest, men det er hovedpinen, som begrænser.
Pt. går til fysioterapeut og kiropraktor og træner også selv, så det er ikke relevant at hun tilbydes træning fx via Krop Danmark.
Pt. har fået et whiplash traume. Der er god fremgang og prognosen er god selvom det vil tage tid endnu. Pts nuværende aftale med arbejdsgiver er, at hun er fuldtidssygemeldt indtil efter sommerferien."

Af journal fra jobcentret af 2/11 2012 fremgår bl.a.:

"Skønnes at tilhøre KAT 2, da pågældende har genoptaget arbejdet delvist. Næste opfølgning inden 4 uger."

Af referat af tjenstlig samtale af 27/6 2012 fremgår bl.a.:

"Denne tjenstlige samtale er skriftligt indkaldt de 21. juni og holdes som opfølgning på det lange sygefravær, som [klageren] har haft i 2012. Sygefraværet startede den 30. januar 2012, idet [klageren] den dag var involveret en trafikulykke, som hun var fuldstændig uden skyld i.
[Klageren] fik i forbindelse med ulykken en svær hjernerystelse og har i dag diagnosen Whiplash, hvilket bevirker, at hun lider af koncentrationsbesvær, i en lang periode ikke har

kunnet læse og skrive, har voldsom hovedpine og er ekstremt træt. Dette til trods har [klageren] hele tiden opretholdt en jævnlig kontakt med … og har også i flere omgange forsøgt at vende tilbage til arbejdet, dog uden held. Der er nu en markant bedring i [klagerens] tilstand og siden sidst maj måned har hun været på besøg i flere og flere timer et par dage om ugen, og har også forsøgt at have enkelte patienter.

[Klagerens] sygemelding stopper pr. 29. juni, hvorefter hun går på ferie indtil den 4. august.

Af hensyn til … drift, er det dog nu påkrævet, at [klageren] vil være i stand til genoptage sit arbejde i fuldt omfang og på ordinære vilkår, når hendes ferie er overstået.

Det aftales, at … vil kunne tilbyde [klageren] en deltidsstilling, hvis det skønnes nødvendigt.

Hvis [klageren] dette til trods, ikke kan leve fuldt op til ovenstående, ser … sig desværre nødsaget til at indlede en afskedigelsessag uden yderligere varsel."

Af jobcentrets journal af henholdsvis 17/7 og 4/10 2012 fremgår:

"17.7.2012 D.d. telefonisk kontakt med pgl. Pgl. oplyser, at hun rent faktisk har raskmeldt sig med sidste sygedag 29.6.2012 efter aftale med arbejdspladsen. Hun afholder ferie p.t. og skal genoptage arbejdet i fuldt omfang medio august måned. Pgl. mener selv, at det er for tidligt i.f.t. hendes symptomer, men arbejdspladsen presser på. Hun vil så i forbindelse med genoptagelse af arbejdet i august måned afholde en del feriedage, således at hun ikke kører alt for hårdt på. Neurologen udtaler ligeledes, at det er for tidligt for hende at genoptage arbejdet i fuldt omfang, hvilket også er årsagen til at hun så vil afholde noget ferie i forbindelse med genoptagelse af arbejdet. Sagen afsluttes her med sidste sygedag 29.6.2012. Besked til SY.
4.10.2012
Pgl. oplyser, at der stadig kører en forsikringssag, hvor det skal vurderes, hvorvidt der er et varigt erhvervsevnetab.
Pgl.s neurolog har oplyst, at det er for tidligt at udtale noget om hendes tilstand, hvorvidt der er tale om en varig tilstand, idet det er en proces der godt kan tage op til 1-2 år før man kan vurdere hendes tilstand som stationær.
Pgl. har selv en forventning om, at hun vil kunne vende tilbage i fuldt omfang indenfor sit erhverv. Men pt. er hun ikke i stand til det p.g.a. de udprægede følger af hjernerystelsen, og piskesmæld. Pgl. har fortsat svært ved at koncentrere sig, udtrættes hurtigt, har svært ved at bevare øjenkontakt, konstant hovedpine.
Hun har følt sig tvungent til at tage imod, det som arbejdsgiver tilbyder hende med 2 dages ansættelse. Der er ansat en vikar i stedet for hende, 2 dage ugentligt. Den 3. dag vil det være muligt for pgl. at øge timerne, når hun er klar til det. På sigt vil der være mulighed for, at hun vil kunne overtage et barselsvikariat, men ingen egentlig fast stilling. Derfor vil pgl. på sigt skulle ud og søge ny arbejde, da hun ikke vil kunne nøjes med 2 dages arbejde ugentlig fremadrettet.

I anmeldelse om helbredsmæssige forhold af 7/9 2012 har klageren anført, at hun i forbindelse med et færdselsuheld den 30/1 2012 fik piskesmæld. Af anmeldelsen fremgår i øvrigt bl.a.:

"**5 Sygdommen**
Diagnoser: Piskesmæld/whiplash

Giv en kort beskrivelse af din helbredstilstand: Konstant hovedpine, ondt i nakke/ryg, spændinger i nakken, tunnelsyn, svimmelhed, flimmer ofr øjnene, træthed, hyppige migræneanfald, nedsat motorik/koordineringsevne, koncentrationsbesvær.

Arbejdsfunktioner jeg kan udføre: Alle, men i begrænset omfang, dvs. max. 2 dage om ugen den næste tid.

…

9 Diverse

Giv med egne ord en kort beskrivelse af sygdomsforløbet samt supplerende oplysninger, som du mener har betydning for pensionssagen:

Efter trafikulykken 30/1 2012 oplevede jeg i de efterfølgende måneder symptomer som beskrevet i punkt 5. Forsøgte efter opfordring fra min chef at genoptage arbejdet både i april og maj måned, men med betydelig forværring af mine symptomer som følge. Fik af min arbejdsgiver valget mellem at genoptage mit arbejde på fuld tid pr. 6/8 2012 eller at blive afskediget, og jeg valgte at forsøge, men uden held. Min arbejdsgiver er nu gået med til at lade mig gå ned til 2 dage ugentligt, mod at hun fastansætter en ny … i mine tidligere 3 dage. Min 5-dages stilling konverteres således pr. 10/9 2012 til en 2-dages stilling. Min arbejdsgiver vil således ikke lade mig sygemelde de resterende 3 dage i forhold til arbejdet, hvilket resulterer i et betydeligt økonomisk tab for mig.

Modpartens ansvarsforsikringsselskabet har foranlediget udfærdigelse af speciallægeerklæring af overlæge i neurokirurgi tilknyttet Videncenter for Rygsygdomme den 6/2 2013. Det fremgår bl.a. heraf:

"Objektiv, undersøgelse:
Slank af bygning.
Virker på ingen måde forpint. Bevæger sig fuldstændig frit.
Er psykisk upåfaldende. Fremstår uden appel eller dramatisering. Virker ikke kognitivt påvirket.
Halshvirvelsøjlen: Normal krumning. Ømhed af paravertebralmuskulaturen, specielt i højre side og strækkende sig ud over højre trapeziusrand. Sidebevægelighed mod højre og venstre med let bevægeindskrænkning. Foramen kompressionstest negativ. Let indskrænket fleksion og ekstension.
Brysthvirvelsøjlen: Normal krumning. Ømhed af paravertebralmuskulaturen midt mellem skulderblade. Ellers normale forhold, og ingen skoliose.
Lænderyggen: Normal lordosering. Normal sidefældning mod højre og venstre. Normal fleksion/ekstension. Finger-/gulvafstand 10 cm.
Overekstremiteter: Er højrehåndet. Normal kraft, tonus, sensibilitet og dybe reflekser. Normal muskelfylde. Ingen pareser. Normal koordination. Ingen mistanke om nerverodspåvirkning.
Underekstremiteter: Bilateral strakt benløft til 80 grader uden udstrålende fænomener. Normal kraft, tonus, sensibilitet og dybe reflekser. Ingen pareser eller mistanke om nerverodspåvirkning.
Gangen: Normal.

Konklusion:
30-årig tidligere rygrask kvinde.
Impliceret i et trafikuheld den 30.01.12, hvor hun pådrager sig distorsion af halshvirvelsøjlen. Er ikke bevidstløs i forbindelse med ulykken. Har ingen amnesi for det skete.

I efterforløbet fået konservativ behandling af forskellig art med kortvarig lindrende effekt. Går fortsat til behandlinger.

Har været sygemeldt en del rent arbejdsmæssigt. Arbejder som …. Er aktuelt på nedsat tid, 14 timer ugentligt. Har visse begrænsninger i forbindelse med sin dagligdag og huslige gøremål.

For så vidt angår de kognitive forstyrrelser, har disse været i bedring. Har aktuelt klager som anført.

Objektivt finder man for halshvirvelsøjlens vedkommende muskulære forandringer, specielt i højre side af nakken, let bevægeindskrænkning, men ingen mistanke om nerverodspåvirkning.
Skadelidte har nu kroniske følger efter distorsion mod halshvirvelsøjlen. Var tidligere at betragte som værende rygrask, ulykken har utvivlsomt været årsagsgivende til aktuelle gener. Der er udmærket årsagssammenhæng og tidsmæssig så sammenhæng.

Der er tale om et mén, og aktuelt lettere påvirkning af erhvervsevnen. Der burde komme bedring i tilstanden på længere sigt.

Mener, at sagen kan afgøres efter gældende regler på det foreliggende."

Selskabet har i brev af 21/5 2013 til klageren afvist at yde forsikringsdækning, idet det bl.a. fremgår:

"Vi har bedømt din erhvervsevne inden for dit nuværende erhverv, og samtidig taget højde for din indtægt før og efter, at din erhvervsevne blev nedsat.
…
Vi har lagt vægt på, at du i januar 2012 i bil blev påkørt bagfra med ca. 40-50 km/timen. Efterfølgende var der ingen bevidstløshed eller direkte traumer mod hoved eller andet. Du kunne selv stå ud af bilen. Efterfølgende og siden har der været tale om nakkesmerter med mere.

Ved speciallægeundersøgelsen i februar 2013 er der fortsat daglige nakkesmerter med udstråling til skulder, specielt højre samt bevægeindskrænkning i nakken.

Desuden er der tale om koncentrations- og fokuseringsproblemer samt træthed. Du arbejder på nedsat tid 14 timer ugentligt.

Du tager håndkøbs smertestillende medicin efter behov.
…
Samlet har vi derfor vurderet, at der udelukkende er tale om muskulære forandringer, der i vist omfang er bedret under forløbet. Der resterer visse daglige symptomer og en vis funktionsnedsættelse, men tilstanden vurderes ikke funktionsbegrænsende i sådant omfang, at der er tale om lægelig helbredsmæssig forklaring på, at du alene arbejder 14 timer ugentligt."

I klage til nævnet af 15/1 2014 har klagerens advokat krævet midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne/ydelser for tab af erhvervsevne under den tegnede forsikring i PFA Pension. Til støtte herfor har han bl.a. anført:

"**På baggrund af ovenstående gøres følgende opsummerende gældende:**
Klager har dokumenteret, at hun har været udsat for en relevant skadepåvirkning med whiplashlæsion.

Der var tale om et højenergitraume med påkørsel af en væsentlig hastighed og stor materiel skade.

Generne udviklede sig straks og har siden stået på.

Klager havde forud for ulykken ingen helbredsmæssige problemer fra nakke eller hoved, udover tidsvise myoser på grund af …arbejdet, og arbejdede uden usædvanligt sygefravær eller skånehensyn. Hun har en stor arbejdsidentitet.

Der har, som det også fremgår af opfølgningsplanen og erklæringen fra neurolog … været forsøgt arbejde med forskellige timeantal, herunder fuld tid, hvilket slet ikke var muligt.

På baggrund af den erfaring med timeantallene og efter en lægelig konsultation er timeantallet sat til 14 timer pr. uge, som er det klager kan overkomme med hendes gener i form af nakkesmerter med bevægeindskrænkning, hovedpine og klassiske symptomer på whiplashlæsion.

Der må endvidere lægges vægt på, at arbejdsevnenedsættelsen er kontrolleret dels ved udbetalinger fra '… Kommune, der er enig i sygemeldingen og sygemeldingens omfang, og dels af ansvarlig skadevolder v/… Forsikring A/S.

Der er ikke noget belæg for det, som indklagede anfører om, at ulykken ikke skulle være egnet til at medføre nogen begrænsninger, der nedsætter erhvervsevnen (midlertidigt) til 50 % eller derunder.

Hvorfra indklagede får det vides ikke, og det er helt uden belæg i sagens oplysninger og dokumentation.

På oven anførte baggrund gør klager gældende, at erhvervsevnenedsættelsen - vurderet midlertidigt og i relation til arbejdet som …. - er nedsat med mindst 50 % principalt fortsat, subsidiært frem til medio marts 2013, hvor timeantallet blev øget til 18 timer.

Baggrunden for at klager ikke finder, at der fra dette tidspunkt ikke længere foreligger en erhvervsevnenedsættelse med mindst 50 % skyldes, at erhvervsevnen skal vurderes i forhold til fuld tid, som er 37 timer, og at en arbejdsindsats på 18 timer derfor fortsat er mindre end halvdelen af fuld tid.

Selskabet har over for nævnet i brev af 10/2 2014 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"**PFA Pensions begrundelse for at fastholde afgørelsen**
Det fremgår af lægeattest 1, dateret den 27. september 2012 (forsikredes bilag …), at forsikrede har en nakkeforstuvning og at sygdommen opstod den 30. januar 2012. Det oplyses i erklæringen, at der ikke er specifikke opgaver, forsikrede ikke kan udføre. Forsikrede mener at kunne arbejde 14 timer om ugen. Det oplyses, at hun lider af hovedpine, trætbarhed og

smerter i nakken og at det vurderes, at hun kan arbejde 7 timer, 2 gange pr. uge. Prognosen vurderes som god.

I brev af den 27. september 2012 fra neurolog .. (forsikredes bilag …) oplyses det, at forsikrede var fuldtidssygemeldt fra den 30. januar 2012 til den 15. april 2012. Fra den 16. april 2012 til den 22. april 2012 var hun deltidssygemeldt. Fra den 23. april 2012 til den 5. september 2012 var forsikrede igen fuldtidssygemeldt. Fra den 6. september 2012 til den 9. september 2012 arbejdede forsikrede på fuld tid og fra den 10. september 2012 har forsikrede arbejdet 2 dage om ugen á 7 timer.

Det fremgår af Jobcenterets opfølgningsplan fra den 5. oktober 2012, bilag … notat af den 11. maj 2012, at forsikrede har oplyst, at hun har måtte fuldtidssygemelde sig igen. På side 3 fremgår, at hun har raskmeldt sig pr. 30. juni 2012.

Det fremgår af forsikredes anmeldelse, modtaget i PFA Pension den 12. oktober 2012 (bilag …), at forsikrede fra den 6. august 2012 og de følgende 4 uger arbejdede fuld tid med en ugentlig fridag.

Det fremgår af speciallægeerklæring af den 6. februar 2013 fra … (forsikredes bilag …, side 2, 3. sidste afsnit), at forsikrede var fuldtidssygemeldt frem til august 2012 og at hun herefter startede på fuld tid. Hun arbejdede i 5 uger, men havde svært ved at klare det og er efterfølgende gået ned i tid.

Det fremgår af den supplerende redegørelse af den 17. januar 2014 fra forsikredes advokat til Ankenævnet, side 1 nederst, at forsikrede først havde fuld sygemelding og herefter nedsat arbejdstid til 14 timer pr. uge. På side 2 anføres det, at forsikrede i perioden fra den 6. september 2012 frem til den 10. september 2012 arbejdede 3 dage.

PFA Pension bemærker, at der ikke er overensstemmelse mellem de oplyste sygeperioder. PFA Pension bemærker endvidere, at forsikrede starter op igen på arbejde med 2 stort set hele arbejdsdage i stedet for flere kortere arbejdsdage.

Det fremgår af akter fra kommunen, notat af den 2. november 2012 (bilag …, side 1 af 9), at forsikrede synes, at det er begynder at gå lidt bedre. Hun har fået mere ro omkring tingene og får slappet bedre af. Hun har dog stadig hovedpine og smerter i nakke og skuldre.

Af notat af samme dato (bilag …) fremgår, at forsikrede oplever, at det går godt med at arbejde 14 timer om ugen.

PFA Pension bemærker, at forsikrede oplever bedring i sin tilstand til trods for, at hun er begyndt at arbejde stort set fuld tid to dage om ugen.

Af speciallægeerklæring af den 6. februar 2013 fra speciallæge ved Videncenter for Rygsygdomme …fremgår det, at forsikrede på ingen måde virker forpint og at hun bevæger sig fuldstændig frit. Hun fremstår psykisk upåfaldende og virker ikke kognitivt påvirket.

PFA Pension bemærker, at speciallægen observerer, at forsikrede ikke fremtræder påvirket af sine gener.

Speciallægen konkluderer, at forsikredes kognitive forstyrrelser er bedret. Der er aktuelt tale om lettere påvirkning af erhvervsevnen. Der burde komme bedring i tilstanden på længere sigt.

PFA Pension bemærker, at den objektive undersøgelse er normal bortset fra let nedsat sidebevægelighed og let indskrænket fleksion, og ekstension i halshvirvelsøjlen samt muskulær ømhed. Speciallægen vurderer, at erhvervsevnen alene er lettere nedsat.

Forsikredes advokat oplyser i sit brev til Ankenævnet, at forsikrede fra medio marts 2013 har arbejdet 18 timer om ugen.

Fra den 10. september 2012 har forsikrede arbejdet stort set fuld tid to dage om ugen og fra medio marts 2013 har hun øget sit timetal til 18 timer om ugen. Det er PFA Pensions vurdering, at forsikrede ikke har sandsynliggjort, at hun ikke med en anden fordeling af timerne over ugen ville kunne arbejde på mere end halv tid efter det tidspunkt hvor hendes indtægt faldt til under halvdelen. I overensstemmelse hermed vurderer speciallægen, at forsikredes erhvervsevne alene er lettere nedsat.

Det fremgår af tillæg til ansættelsesbrev fra den 10. september 2012 (forsikredes bilag …), at forsikrede frivilligt indgik en aftale om øjeblikkelig varig nedsættelse af arbejdstiden fra 35 timer om ugen til 14 timer om ugen.

PFA Pension bemærker, at forsikredes varige nedgang i arbejdstid fra 5 til 2 dage om ugen må sidestilles med en delvis fratrædelse, som skal varsles, såfremt nedsættelsen ikke er frivillig.

PFA Pension gør opmærksom på, at forsikrede efter afgørelsen i maj 2013 har valgt at anke afgørelsen direkte til Ankenævnet for Forsikring, uden at PFA Pension forinden har haft mulighed for at behandle sagen igen. Vi har nu vurderet sagen igen og fastholder, at forsikrede ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. På denne baggrund gør vi ikke indsigelse imod, at sagen forelægges Ankenævnet.

Konklusion
Det er PFA Pensions principale påstand, at forsikrede ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på mindst halvdelen fra det tidspunkt, hvor hun har et indtægtstab på mindst halvdelen.

Såfremt Ankenævnet finder, at forsikredes erhvervsevne er nedsat, er det PFA Pensions subsidiære påstand, at dette først gør sig gældende fra det tidspunkt hvor forsikrede ikke længere har krav på halv løn eller mere, dvs. fra den 10. december 2012 (det lægges til grund, at forsikrede har krav på et varsel på 3 måneder ved væsentlige ændringer i ansættelsen) og frem til medio marts 2013, hvor hun stiger i arbejdstid til 18 timer om ugen."

Advokaten har som svar herpå i brev af 18/3 2014 til nævnet bl.a. anført:

"PFA gør gældende, at min klient ikke har været forpligtet efter funktionærloven til at gå ned i tid med tilsvarende nedgang i løn, og at udbetalingerne under forsikringen således under alle omstændigheder er begrænset til den periode, hvor varsel efter funktionærloven ville være udløbet.

Klager er ikke enig heri.

Klager er enig i at have en tabsbegrænsningsforpligtelse, men den kan ikke gå så vidt, at klager åbenbart tilsidesætter sine egne interesser.

Klager var i anledning af hendes fortsatte sygdom indkaldt til tjenestelig samtale og varslet afskedigelse, hvis ikke hun enten kunne arbejde fuld tid eller accepterede en aflønning svarende til de timer, hun kunne klare.

Kopi af referat af den tjenstlig samtale af 21. juni 2012 vedlægges.

I hvert fald under disse omstændigheder har klager (også for at varetage PFAs interesser) været berettiget til at acceptere arbejdsgivers ønske om ændring af ansættelsesaftalen, også uden funktionærlovens varsel.

Andet - at nægte og modtage en opsigelse - ville være en klar tilsidesættelse af klagers interesser og ikke en tilsidesættelse af tabsbegrænsningsforpligtelsen.

Hertil kommer, at tabsbegrænsningsforpligtelsen må vurderes i et større hele.

Det vil ikke have minimeret klagers tab, og dermed den udbetaling som PFA kunne afkræves, om min klient, hvis hun ikke havde accepteret med forkortet varsel at gå ned i aflønning svarende til hendes nedgang i tid, at hun blev afskediget med deraf fuldstændig tab af indkomst til skade for hende selv og potentielt til skade for PFA.

Hun har derfor ved at rette sig efter arbejdsgivers krav ikke tilsidesat tabsbegrænsningsforpligtelsen, men varetaget egne og PFAs.

Klager bestrider derfor at have tilsidesat nogen forpligtelse overfor PFA, der kan medføre en reduceret periode eller krav overfor PFA.

Fraværsoplysninger:
PFA vender på ny tilbage til spørgsmålet om fraværsoplysninger.

Til nærmere dokumentation herfor fremlægges fraværsoplysninger fra … Kommune, Personaleafdelingen, dækkende perioden 30. januar 2012 til 7. september 2012.

Endvidere vedlægges tillæg til ansættelsesbrev af 10. september 2012, hvor timeantallet ændres fra 35 til 14 timer i varigt perspektiv.

Denne aftale var gældende frem til 29. august 2013, hvor timeantallet blev ændret fra 14 til 21 timer og igen ved aftale af 8. oktober 2013 (indgået i forbindelse med barselsfravær) fra 21 timer til 28 timer.

Som tidligere nævnt skyldes sidstnævnte ændring og øgning af arbejdstid til 28 timer ikke en forbedring af klagers helbredstilstand, men var et ønske fra arbejdsgiver i forbindelse med hendes barsel, og klager forstod at det var et hensyn til spørgsmålet om tandlægeklinikkens refusion af vikarudgifter m.v.

Klager får løn i overensstemmelse hermed og anerkender således at pr. 1. september 2013, hvor timeantallet blev øget til 21 timer, mod tidligere 35 timer, ophører krav om midlertidig erhvervsevnetab, der forudsætter en erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 % målt i løn og arbejdstid.

Betingelsen om nedsættelse har imidlertid forud herfor (forud for 1. september) været opfyldt.

Selskabet har i brev af 1/4 2014 til nævnet fastholdt sin seneste afgørelse af 3/3 2014 og har samtidig opfordret klagerens advokat til at fremlægge journalen fra egen læge, dokumentation fra arbejdsgiver for sygefravær, ansættelsesvilkår med mere.

Advokaten har fremsendt diverse yderligere materiale den 26/9 2014.

Afslutningsvis har selskabet i brev af 15/10 2014 til nævnet bl.a. anført:

> "Af journalnotat af 6. juni 2012 fra speciallæge i neuromedicin … fremgår, at speciallægen har opfordret forsikrede til at starte op på deltid efter sin ferie f.eks med 2 timer 4 dage om ugen. Hun regner med, at forsikrede har det væsentligt bedre om 2 mdr. og forventer at hun kommer i fuldtidsarbejde i løbet af efteråret.
>
> *PFA Pension bemærker, at speciallægen foreslår at timerne spredes ud over 4 dage om ugen.*
>
> Af journalnotat af 23. januar 2013 fra speciallæge i neuromedicin … fremgår, at forsikrede fortsat arbejder 2 dage om ugen og er blevet spurgt af sin arbejdsgiver om muligvis at øge det til 2,5 dage om ugen. Speciallægen vurderer, at det er en god ide at øge til 2,5 dage om ugen og mener, at det alt i alt går fremad.
>
> Af journalnotat af 8. april 2013 fra speciallæge i neuromedicin … fremgår, at forsikrede nu arbejder 2,5 dage om ugen.
>
> Af journalnotat af 25. juni 2013 fra speciallæge i neuromedicin … fremgår, at forsikrede i sidste uge havde to dage, hvor hun ekstraordinært måtte melde sig syg, da hun havde et udtalt hold i nakken og hovedpine. Forsikrede synes ellers der går længere tid mellem de dårlige dage. Det er længe siden hun sidst har haft en dårlig dag og måtte forsømme sit arbejde. Der går også længere tid imellem fysioterapibehandlingerne. Forsikrede træner selv. Forsikrede arbejder fortsat 3 dage om ugen og har lavet en plan sammen med sin arbejdsgiver om at hun skal øge onsdag eftermiddag og torsdag morgen.
>
> *PFA Pension bemærker, at forsikrede således kom op på at arbejde halv tid (2,5 dage om ugen) mellem den 23. januar 2013 og den 8. april 2013. Inden den 25. juni 2013 er hun oppe på at arbejde 3 dage om ugen og der er lagt en plan for øgning af arbejdstiden.*
>
> *Det er fortsat PFA Pensions vurdering, at forsikrede med en anden fordeling af arbejdstiden over ugen, dvs. flere arbejdsdage med færre timer pr. dag, burde kunne arbejde på mere end halv tid fra før september 2012, hvor hun gik ned under halv løn. Fra den 10. september 2012 arbejdede hun stort set fuld tid to dage om ugen. Vi bemærker, at speciallæge … ligeledes har foreslået en fordeling af timerne over 4 dage om ugen, jf. ovenfor.*
>
> Det fremgår af oplysninger fra arbejdsgiver, at forsikrede har været sygemeldt i perioderne 30. januar 2012 til 29. juni 2012 og 6. september 2012 til 7. september 2012. Fra 10. september 2012 ændres arbejdstiden fra 35 til 14 timer. Det fremgår af oplysninger fra forsikredes advokat (Supplerende redegørelse, dateret 17. januar 2014, vedlagt klageskemaet til Ankenævnet), at arbejdstiden øges til 18 timer medio marts 2013. Fra 1. september 2013 ændres arbejdstiden til 21 timer og fra 1. november 2013 ændres arbejdstiden til 28 timer.

Forsikredes advokat oplyser, at ændringen i forsikredes arbejdstid pr. 1. november 2013 fra 21 til 28 timer er indgået i forbindelse med, at forsikrede gik på barsel, og at det var arbejdsgivers ønske på baggrund af nogle interne forhold.

PFA Pension bemærker, at vi må lægge til grund, at aftalen om 28 timer er gældende. Vi bemærker endvidere, at forsikredes advokat ved brev af 18. marts 2014 har nedsat påstanden til alene at vedrøre perioden frem til 1. september 2013.

Konklusion
Det er PFA Pensions principale påstand, at forsikrede ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på mindst halvdelen fra det tidspunkt, hvor hun har et indtægtstab på mindst halvdelen.

Såfremt Ankenævnet finder, at forsikredes erhvervsevne er nedsat, er det PFA Pensions subsidiære påstand, at dette først gør sig gældende fra det tidspunkt, hvor forsikrede ikke længere har krav på halv løn eller mere, dvs. fra den 10. december 2012 (det lægges til grund, at forsikrede har krav på et varsel på 3 måneder ved væsentlige ændringer i ansættelsen) og frem til primo februar 2013, hvor speciallæge … vurderer, at forsikredes erhvervsevne alene er lettere nedsat.

Såfremt Ankenævnet finder, at forsikredes erhvervsevne er nedsat, er det PFA Pensions tertiære påstand, at dette først gør sig gældende fra det tidspunkt, hvor forsikrede ikke længere har krav på halv løn eller mere, dvs. fra den 10. december 2012 (det lægges til grund, at forsikrede har krav på et varsel på 3 måneder ved væsentlige ændringer i ansættelsen) og frem til medio marts 2013, hvor hun stiger i arbejdstid til 18 timer om ugen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**
§ 1. definition af invaliditet/erhvervsevnetab
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.
…
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Nævnet udtaler:

Klageren var den 30/1 2012 involveret i et færdselsuheld, som indebar, at hun fik en piskesmældskade. Hun var i en periode sygemeldt, men pr. 10/9 2012 arbejdede hun 2

dage á 7 timer, hvor ansættelseskontrakten lød på 35 timer. Hun har krævet ydelser indtil 1/9 2013, hvor timetallet blev øget til 21 timer.

Selskabet har anført, at klagerens erhvervsevne ikke er dokumenteret nedsat i dækningsberettigende grad fra 10/9 2012. Selskabet har videre anført, at der - når arbejdstiden ændres væsentligt - gælder et varsel på 3 måneder. Selskabet gør derfor i anden række gældende, at erhvervsevnen ikke er dokumenteret nedsat i dækningsberettigende grad fra 10/12 2012 og frem til primo februar 2013, hvor speciallægen vurderede, at klagerens erhvervsevne alene var lettere nedsat. Endelig har selskabet i tredje række anført, at hun alene har krav på ydelser fra 10/12 2012 og frem til medio marts 2013, hvor hun stiger i arbejdstid til 18 timer om ugen.

Nævnet bemærker indledningsvis, at sagen angår et midlertidigt erhvervsevnetab, og at klageren søger at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet ved at finde en mindelig ordning med sin arbejdsgiver, som indebærer, at hun i en periode - mens hendes helbred løbende bedres - kan arbejde på nedsat tid. I en sådan situation kan man ikke kræve, at klageren gør sine kontraktmæssige rettigheder om varsling af nedsat arbejdstid gældende. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der er tale om en mindelig løsning mellem arbejdsgiveren og klageren, at ordningen i vidt omfang imødekommer klagerens behov for et midlertidigt skånejob, og at alternativet for klageren kunne være en afskedigelse, der hverken ville være i hendes eller selskabets interesse. Af disse grunde kan selskabets anbringende om, at dækningsperioden tidligst kan indtræde 10/12 2012, ikke tages til følge.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet efter en samlet vurdering, at klageren har haft et midlertidigt erhvervsevne tab på mindst 50 % i perioden fra den 10/9 2012 og frem til medio marts 2013, hvor hun stiger i arbejdstid til 18 timer om ugen. Nævnet har blandt andet lagt vægt på traumets karakter, på hendes arbejde, der indebærer belastning af blandt andet arme og skulder på hendes helbredsmæssige gener i blandt andet nakke og skulder, og på den løbende forbedring af hendes helbred, der har fundet sted. Nævnet har endvidere lagt vægt på speciallægeerklæringen af 6/2 2013, hvor speciallægen konkluderer, at der aktuelt er en lettere påvirkning af erhvervsevnen. Nævnet har

– for så vidt angår sluttidspunktet medio marts 2013 - også lagt vægt på, at en anden tilrettelæggelse af arbejdet end to fulde arbejdsdage må antages i højere grad at kunne imødekomme de skånehensyn, som er knyttet til jobbet som tandlæge og til en piskesmældskade. Nævnet finder derfor, at klageren - når hun kan arbejde 18 timer ugentligt - må siges at have opnået en sådan helbredsmæssig forbedring, at hendes erhvervsevnetab er mindre end 50 %.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klageren har et dækningsberettigende erhvervsevnetab i perioden fra 10/9 2012 til 15/3 2013. Selskabet skal genoptage sagen og skal yde forsikringsdækning til klageren i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne. Allerede forfaldne ydelser skal forrentes i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Poul Sørensen